

ZEMPLENI MÚZEUM

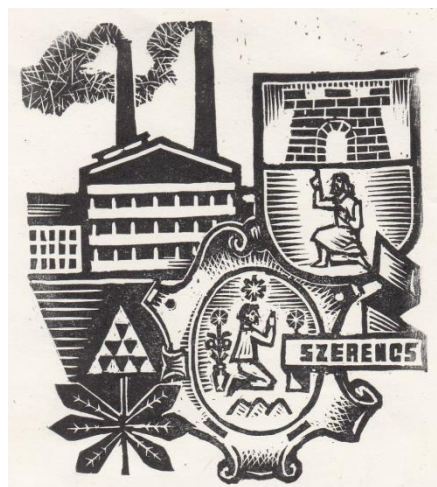
2023. ÉVI MUNKATERV

Készítette:

Majoros Judit

igazgató

2023. február 5.

Tartalom

Kiemelt feladatok	2
Tárgyi feltételek biztosítása	3
<i>A Zempléni Múzeum műszaki fejlesztése .....</i>	3
<i>A Szerencsi Cukormúzeum műszaki fejlesztése .....</i>	3
<i>A múzeumok műszaki felszerelésének fejlesztése.....</i>	3
Személyi feltételek biztosítása	3
Szakmai tevékenység	4
<i>Gyűjteményi munka .....</i>	4
Gyűjteménygyarapítás.....	4
Gyűjteményrendezés	4
Nyilvántartás	4
Adattári munka.....	4
Könyvtári munka.....	4
Műtárgyvédelem.....	4
<i>Tudományos tevékenység .....</i>	4
Közművelődési és közönségkapcsolati tevékenység	6
<i>Időszaki kiállítások .....</i>	6
<i>Látogatószám .....</i>	7
<i>Rendezvények.....</i>	8
Kiemelt rendezvények:.....	8
<i>Médiakapcsolatok .....</i>	8
Gazdálkodás, pályázatok	9

Általános elvek, célok

A szerencsi Zempléni Múzeum legfontosabb célkitűzései:

- Őrizze és gyarapítsa a múzeum gyűjteményeit, gondoskodjon a megfelelő műtárgyi környezetről mind a kiállításokban, mind raktárakban elhelyezett tárgyak vonatkozásában.
- Segítse Szerencs és környékének helytörténeti kutató munkáját és kollektív tudományos feldolgozását.
- Magas színvonalú, és a látogatók érdeklődését minél teljesebb mértékben kiszolgáló állandó és időszakos kiállítások megrendezése által szemléltesse az intézmény által őrzött kulturális hagyaték gazdagságát.
- Kapcsolódjon be Szerencs közművelődési életébe, jó kapcsolatot ápoljon a kulturális és oktatási intézményekkel, gazdagítsa a város kulturális és turisztika célú programkínálatát.
- Takarékos és költséghatékony működéssel biztosítsa a Szerencs város múzeumi intézményeinek: a Zempléni Múzeumnak és a Turisztikai Központnak a biztonságos és fenntartható működését és fejlődését.

Kiemelt feladatok

A Zempléni Múzeum kiemelt feladata a **szerencsi csokoládégyártás 100. évfordulója** alkalmából megszervezendő megemlékezés sorozat lebonyolítása. A két legnagyobb feladat a nagyszabású **kiállítás** megrendezése és a **centenárium kiadvány** megjelentetése.

2023-ban szeretnénk újra nagy hangsúlyt helyezünk a múzeumpedagógiai tevékenységre is, hogy mindazon fejlesztések, amelyek a korábbi években megvalósultak, a város oktatási és közművelődési életében hasznosulhassanak.

Tárgyi feltételek biztosítása

A Zempléni Múzeum műszaki fejlesztése

A fűtésrendszer már régóta elavult, korszerűsítése és cseréje évek óta esedékes lenne, de az eddigiekben nem találtuk ennek a forrását

A legnagyobb műszaki gondot az épület fűtése jelenti. A kazánokat ugyan cserélték, de a modern fűtőeszköz nem kompatibilis az elavult, elöregedett csőhálózattal és a radiátorokkal. Külön gondot jelent, hogy még a takarékosági intézkedések mellett is ez a pazarló rendszer jelentős összeggel terheli az intézmény költségvetését. Megítélésünk szerint a vár fűtésrendszerének átalakítása az energiatakarékosság és a költségcsökkentés érdekében indokolt lenne. A nyílászárók felújítása is rendkívül fontos, mert hiába az évszázados vastag falak, a szétszáradt, nem hőszigetelő üvegezéssel elkészített nyílászárókon elszökik a hő. Reméljük, hogy pályázati úton sikerül ehhez forrást nyerni.

Mindezen megállapítások sajnos a Turisztikai Központra is vonatkoznak, pedig annak felújítása nemrég zajlott le. Az épület fenntartási költségei olyan magasak, hogy megújuló energia alkalmazás nélkül az őszi-téli nyitva tartásnak nem sok esélyét látjuk.

A Szerencsi Cukormúzeum műszaki fejlesztése

Szerencs város közvéleménye nagyon várja a döntést arról, hogy mi lesz a Cukormúzeum sorsa.

A múzeumok műszaki felszerelésének fejlesztése

A 2015-ben beszerzett eszközök sajnos egyre inkább elamortizálódnak. A fénymásoló cseréjére és notebookok beszerzésére pályázati forrást keresünk.

Személyi feltételek biztosítása

A Zempléni Múzeum és a Cukormúzeumban jelenleg 7 állandó munkatárs dolgozik. A múzeum működéséhez célszerű lenne egy szakalkalmazottal kibővíteni a létszámot.

A Turisztikai Központ működtetéséhez az állandó alkalmazottak kinevezésére van szükség.

Szakmai tevékenység

Gyűjteményi munka

Gyűjteménygyarapítás

Gyűjteményfejlesztési koncepciónk alapján nemcsak adományozás, hanem egyedi darabok vagy hagyatékok vásárlása révén is gyarapítani kívánjuk kollekciónkat. Figyelemmel kísérjük az internetes árveréseket és ajánlatokat is, hiszen a korábbi évek folyamán több nagyon értékes tárgyat sikerült e módon megszerezni. A csokoládétörténeti anyagunk gyarapítására gyűjtő akciót szervezünk, és tárgyvásárlást folytatunk a minél színvonalasabb kiállítás megrendezése céljából.

Gyűjteményrendezés

Folytatjuk a Zempléni Múzeum gyűjteményeinek rendezését, az évi revíziót és raktárrendezési munkákat a gyűjteménygondozási tervnek megfelelően.

Nyilvántartás

Folytatjuk a képeslap-gyűjtemény és az ex libris gyűjtemény darbjainak egyedi nyilvántartásúvá tételét.

Adattári munka

Folytatjuk a Zempléni Múzeum és a csokoládétörténeti gyűjtemény digitális feldolgozását.

Könyvtári munka

Az adományokon kívül vásárlás útján is gyarapítjuk a gyűjteményt – elsősorban a helytörténettel és képeslappal kapcsolatos példányok beszerzésére törekszünk.

Műtárgyvédelem

Folytatjuk a tárgyi gyűjtemény darbjainak tisztítását. A kiállításhoz néhány tárgy restaurálása is szükséges lesz, amelyet a Herman Ottó Múzeum munkatársaival végeztetünk el.

Tudományos tevékenység

A Zempléni Múzeum pályázatot nyújtott be a Magyar Génius programhoz kutatói tudományos tevékenységre, a pályázaton elnyert összeg : 8 000 000 Ft.

1. témakör

„Édes évek Szerencsen” című kutatási téma

A kutató neve: Majoros Judit, történész-muzeológus, múzeumigazgató

A program célja:

A két édesipari gyár máig döntő jelentőségű Szerencs életében: meglétük és hiányuk meghatározza a város fejlődését. A csokoládégyártás még működik, a cukorgyár sajnos már nem, így Szerencsről mint „a magyar édesipar fellegváráról” már csak múlt időben beszélhetünk. Ennek ellenére kiemelt célkitűzés, hogy a **gyárakban felhalmozódott szellemi tudás, a szakmai hagyományok tovább éljenek.**

Programunk célja, hogy a múzeumba bekerült gyűjtemény feldolgozása és az egyéb források felkutatása által **új ismeretekkel bővüljön a gyártörténetet.** Rámutatunk arra, hogyan vált egy vidéki kisváros országos, sőt nemzetközi hírűvé, és hangsúlyozzuk, hogy mennyire fontos az itt élők számára a munkalehetőség.

A program illeszkedése a Magyar Génius Program célrendszeréhez:

A téma – megítélésünk szerint- teljes mértékben kapcsolódik a MGP céljaihoz. A fiatalok számára megmutatjuk, hogy a **vidékünk bővelkedik az értékekben**, nemcsak a természeti adottságai által gyönyörű, de az itt élők biztosíthatják a prosperitást, mert erre a múltban már számos példa volt. A fejlődés azon is múlik, hogy milyen a **térség népességmegtartó ereje**, ezért a fiatalok számára eljuttatott üzeneteink kiemelkedően fontosak.

A kutatás várható eredménye:

- A Zempléni Múzeumba került csokoládé- és gyártörténeti anyag múzeumi feldolgozása
- Szerencs város 20. századi történetének jobb megismerése, új aspektusokkal való bővítése, különös tekintettel arra, hogy a gyári közösségek hogyan hatottak a város fejlődésére
- A magyar édesipar történetének alaposabb megismerése
- A szerencsi csokoládégyártás 100 éve Szerencsen (munkacím) – centenáriumi kötet megjelentetése

A 2. témakör még engedélyeztetésre vár az NKA részéről. Az engedélyt a csokoládétörténeti gyűjteményhez készülő nyílt, interneten kutatható és bővíthető adatbázis létrehozására kértül meg.

Közművelődési és közönségkapcsolati tevékenység

A tárlatvezetéseket és a múzeumpedagógiai foglalkozásainkat az idén is megtartjuk. Ebben az esztendőben kiemelten foglalkozunk Szerencs régészeti emlékeivel, valamint a szerencsi cukor- csokoládégyártás múltjával. Továbbra is tartunk Szerencs helytörténetével és a képes levelezőlap történetével kapcsolatos foglalkozásokat is.

Időszaki kiállítások

Az időszaki kiállítások rendezésére szolgáló termekben több, más kiállítást megrendezését is tervezzük. Ezek a munkaterv készítésekor még nem véglegesítettek, tárgyalás alatt vannak.

2021-ben pályázatot nyújtottunk be a Magyar Génius programhoz **Az ÉDES ÉVEK” című állandó kiállítás előkészítése a szerencsi Zempléni Múzeumban.**

A program leírása:

A 2022. évben megvalósítandó program során elvégezzük az új állandó kiállítás előkészítési munkálatait, amelyek magukban foglalják

- a szakmai tervek elkészítését, kiadványok előkészítését
  - a kiállítás részletes szakmai koncepciója kidolgozása
  - kiállítási forgatókönyv elkészülése
  - a tervezett fejlesztésre vonatkozó dokumentumok: a közösségi, közművelődési és gazdasági hatásokat bemutató hatástanulmány, marketingterv, közönséghasznosítási, múzeumpedagógiai és kommunikációs terv átdolgozása
  - a kiállítás látványterve,
  - a kiállítást a látogatók számára tudományos-ismeretterjesztő formában bemutató kiállításvezető kézirat elkészítése

- a kiállítás múzeumpedagógiai programjának tartalmi és módszertani tervének kidolgozása
- kiállítási kiadványok (kiállításvezető, múzeumpedagógiai kiadványok) szövegének megírása, a kiadványok előkészítése

A program célja:

A két édesipari gyár máig döntő jelentőségű Szerencs életében: meglétük és hiányuk meghatározza a város fejlődését. A csokoládégyártás még működik, a cukorgyár sajnos már nem, így Szerencsről mint „a magyar édesipar fellegváráról” már csak múlt időben beszélhetünk. Ennek ellenére mennyire fontos az, hogy a **gyárakban felhalmozódott szellemi tudás, a szakmai hagyományok tovább éljenek.**

Programunk célja, hogy a múzeumba bekerült gyűjtemény feldolgozása és az egyéb források felkutatása által történt tudományos kutatás eredményeire is alapozva egy új, a kor elvárásainak megfelelő, ismereteket és élményeket nyújtó állandó kiállítás jöjjön létre.

Mindkét szerencsi édesipari üzem működésével kapcsolatosan jelentős gyűjteménnyel rendelkezünk. A cukorgyár emlékeit a gyári dolgozók gyűjtötték össze az üzem fennállásának 100. évfordulóra. és a gyűjteményt a Zempléni Cukormúzeum (amely a Zempléni Múzeum tagintézménye) kezeli. A csokoládétörténeti anyagot 2020. év során minisztériumi támogatással sikerült megvásárolnunk egy magángyűjtőtől. Mindkét gyűjtemény jelentős nagyságrendű, kvalitásos anyag, kiválóan alkalmas kiállítás megrendezésére.

2023-ban lesz a szerencsi csokoládégyártás megindulásának 100. évfordulója, ennek megünneplésére különös gonddal készülünk. A tudományos kutatás és a kiadványok mellett egy új állandó kiállítás megnyitásánál aligha találhat adekvátabb módot múzeumunk a méltó megemlékezésre.

Látogatószám

Törekszünk arra, hogy a múzeum látogatóinak száma évről évre gyarapodjon. Ennek érdekében fejlesztjük múzeumpedagógiai kínálatunkat. Ismét részt veszünk a „Mozaik Múzeumtúra” nevű országos kampányban, és a Múzeumok Őszi Fesztiválja című programsorozatban is.

Rendezvények

2023. évben is több rendezvény lebonyolítását tervezzük a szerencsi csokoládégyártás 100. évfordulójára emlékezve. A kiállítás megnyitása és a könyvbemutató tervezett időpontja: 2023. június 8.

A Szerencs és a Rákócziak kiállításához kapcsolódóan tudományos előadás-sorozatot bonyolítunk le különböző korosztályok számára.

Kiemelt rendezvények:

Szerencs Város Napja

A Zempléni Múzeum minden évben kiemelt fontosságúnak tartja a megemlékezést a Bocskait fejedelemmé választó országgyűlésről, és Szerencs Város Napjának megünneplését.

Múzeumok Éjszakája

2023-ban is csatlakozik a Zempléni Múzeum az országos rendezvénysorozathoz. A programkínálat szervezése még folyamatban van.

Megemlékezés dr. Petrikovits Lászlóra

A múzeumalapító születésnapján minden esztendőben megemlékezünk dr. Petrikovits Lászlóról a Rákóczi utcai emléklakettnél.

Egyházi és nemzeti ünnepek

Folytatjuk sorozatunkat, ez esztendőben is az alkalomnak megfelelő, a múzeum képeslap kollekcijából rendezett „minigaléria” fogadja a látogatókat a recepción, illetve a múzeum bejáratánál.

Médiakapcsolatok

A Zempléni Múzeum kiváló kapcsolatot ápol a helyi és az országos sajtóval, a 2022. évben tapasztalat média érdeklődést szeretnénk fenntartani.

Szakmai és társadalmi kapcsolatok

A Múzeum munkatársai továbbra is részt vesznek a szakmai szervezetek, a Pulszky Társaság és a Magyar Múzeumi Történészek Társulata munkájában.

Gazdálkodás, pályázatok

Az intézmény a költségvetési előirányzatnak megfelelően, szigorú takarékoság mellett gazdálkodik. Ez a jelen körülmények között még nagyobb gondosságot igényel. Különös tekintettel figyelünk az energia felhasználására, de reméljük, hogy 2023 őszén-telén nemcsak fenntartó fűtés lesz a Rákóczi-várban, mert ez akadályozza a normális működés, főként a múzeumpedagógia terén.

A korábbi gyakorlatunknak megfelelően ez évben is minden olyan pályázaton részt veszünk, ahol támogatást nyerhetünk a szakmai működéshez. Kiemelten kezeljük a Nemzeti Kulturális Alap, és az Emberi Erőforrások Minisztériumának pályázatait, de tervezzük további uniós források bevonását is.

Szerencs, 2023. február 5.

Majoros Judit

igazgató